

VECKOBLADET

2016:21

160610

42:a årgången

Sommarlov!



VR återkommer den 19 augusti!!

Ett stort tack till er alla! Ni skribenter och läsare som tillsammans åstadkommer den spretiga ordmassa som är VB. Några tecken här och ett par stulna bilder där är mitt bidrag. Ni förtjänar verkligen en god sommar så sjunk in i bildens stämning och njut så ses vi till hösten.

Närmare bestämt den 19 augusti.

red



Hon är som... av Karin S

Hon är som en gammal höna
som vill att kycklingarna
ska bli ägg igen,
samlade under henne.

Teologiskt café

Måndag 13 juni kl 19.00 – 21.00 är det terminens sista Teologiskt café på Allhelgonagården i Lund.

2016:21

1

Som för det mesta kommer samtalet att kretsa kring det som de närvarande tycker är väsentligt ur ett samtidsteologiskt perspektiv, men kanske kring vad vi menar när vi talar om "hope without optimism". Idag finns det många företeelser att känna oro kring. Klimatförändringen, antibiotikaresistensen som väntar, krig och konflikter, miljoner människor på flykt... Det är (kanske?) svårt att vara optimistisk inför allt detta, men går det ändå att känna hopp? På vilka grunder i så fall?

Vi börjar med en halvtimmes fika (20:-) och småprat. 19.30 inleds samtalet.
Alla oavsett tro eller tillhörighet är välkomna!

Råd till en politiker av Owe Svensson

Om du vill bli politiker finns det en viktig sak du måste känna till. Du får aldrig, aldrig någonsin, i vilken situation det än må vara, jämföra något med förintelsen eller använda den som metafor. Du kommer att få omedelbar kritik. Ditt omdöme kommer att ifrågasättas och man kommer att säga att din moraliska kompass är opålitlig. Vad värre är; ditt uttalande kommer att ligga kvar som en inkapslad böld och när den mognat och det är läge för drevet, kommer varje politisk skribent på Sydsvenskan, och för den delen även på många andra medier, att varje gång de nämner ditt namn i en artikel, samtidigt nämna ditt uttalande om förintelsen och varje gång påpeka att ditt omdöme är tvivelaktigt och att din moraliska kompass visar fel. Även politiska skribenter som jag vanligtvis har förtroende för gör på detta sätt. Man frågar sig hur alla politiska skribenter plötsligt kan bli så överens?

Det går utmärkt bra att använda andra jämförelseobjekt i historien. Att jämföra med svältkatastrofer, naturkatastrofer (tsunami används ju ofta trots att det finns många som bär på traumatiska minnen som då kan upplevas relativiserade), folkmordet i Rwanda eller Saddam Husseins gasattack på Halabja är helt ofarligt. Men vill du ta i lite extra kan Stalin och hans utrensningar och deporteringar vara lämpligt. I det avseendet har Sydsvenskans krönikör Per T Olsson satt ribban när han kallar svenska politiker på vänsterkanten för nackskottsromantiker. Underförstått att dessa politiker omfattar Stalins lösningsmetoder i sin politiska vardag eller skulle vilja göra det. Jag förstår att Per T Olsson är nöjd med sin formulering. Han har använt den minst två gånger. Hans omdöme och moraliska kompassriktning har för den skull inte blivit ifrågasatta. Det kan ju kännas lite vanskligt att relativisera de lidanden som sovjetmedborgarna fick utstå genom mord och deporteringar under Stalins tid, men det har nu testats att det funkar. Per T Olsson är ju visserligen inte politiker, och det finns för all del risk för att det inte är samma normsystem som gäller. Men kör på med Stalin, jag tror att det funkar, men nämn för allt i världen inte förintelsen.

Terminsavslutning av Lucifer

Det är snart halvårsskifte och man börjar känna behov av att avrunda den politiska säsongen. Dvs. avslutningen kommer väl först med årets budgetdebatt i fullmäktige, men då får man vänta en vecka och då kommer inte längre VB, som tar sommaruppehåll. Det nya i år är att Vänsterpartiet ställer upp ett eget budgetförslag och alltså inte hänger på radarparet S+Mp. Sanningen är dock att det gör nog ingen skillnad vad



gäller utfallet: samtliga V-förslag kommer att röstas ner och det hela slutar väl som i fjor i en Fp-betonad (L-betonad budget.) Hur kan det bli så? Jo L-förslaget är i regel lite mindre dåligt än M+Kd+FNL+C-budgeten och får därmed V-stöd i slutomröstningen.

Mer vitalitet?

När V lämnade samarbetet med S+Mp var det naturligtvis heller inte i förhoppning om att det skulle göra så stor skillnad. Röstsiffrorna i fullmäktige bygger på att de borgerligas 33 mandat är fler än vänstersidans 32. Nej, tanken var nog att det skulle befria från den lojalitet och passivitet som följer med ett gemensamt styre. Jo, det känns faktiskt bättre nu, sa en nämndrepresentant (V) jag talade med. Men kommer det att märkas i fullmäktige, blir det lite djärvare V-insatser i fullmäktigedebatterna? Ja det återstår att se i nästa vecka då budgetdebatten utspelar sig. Och kanske har V:s uppbrott i någon mån inspirerat Liberalerna till att lämna Alliansen och köra lite egna turer.

Det är bara två år till nästa kommunalval och utfallet kommer att hänga på om V kan få upp ångan igen. Det är i samspelet mellan agerandet i de parlamentariska församlingarna och förmågan att använda sig av offentligheten på tidningssidor och gator som nyckeln finns. Lätt att säga men kräver mycket arbete och spring i trappor.

Ett sargat parti

Till dagens aktualiteter: det är omöjligt att inte reflektera över Miljöpartiets kris på riksplanet. Den som uppriktigast och bäst beskriver den är Per Gahrton och min aktning för honom bara stiger. Det är inte enskilda riksdagsmän som har övergivit partiets politik utan ett parti som har övergivit sin politik. Mp har ofta hänvisat till att man har sina rötter i 80-talets folkliga rörelser. Javisst, det är häpnadsväckande att man kan rösta för ett militärt avtal med Nato och tro att alla med gamla anknytningar till fredsrörelsen ska sitta tysta. Några hederliga riksdagsledamöter som Carl Schlyter och Valter Mutt följde sitt partis program och traditioner och avfärdas nu på ledarsidorna som fundamentalister. Mp:s agerande kommer att kosta dem dyrt, tror jag. En gissning är att det blir Gudrun och Fi som får deras röster, vilket är dem väl unnat. Mp:s ängslighet som resulterade i en sanslös bestraffning vinner ingen sympati utanför partigängarnas krets. Det är klart att man måste kompromissa ibland men en riksdagsledamot har större moraliska skyldigheter än så. Skammen drabbar snarare alla de socialdemokrater som finner Världensavtalet motbjudande, men som inte höjer rösten utan jamsar med. Och det tycks bara bli värre: under onsdagen var försvarsminister Hultqvist i Pentagon och skrev under ännu ett avtal med USA om fördjupat samarbete samtidigt som man i tidningarna kan läsa om att förhållandet mellan Sverige och Ryssland är sämre än någonsin. Skulle det vara bra för Sverige?

För Miljöpartiet närmar sig sanningens minut – det räcker inte att bara glassa runt med allmänt tal om miljön. Och det är faktiskt lika illa för S på ett annat område: hur kan man försvara sin mångåriga handfallenhet inför storföretagens skattesmitande?

En dyr och onödig resa

I en krönika i våras hoppades jag på att Ulf Nymark(Mp) skulle berätta om intryck och resultat från den Cannes-resa han gjorde till den famösa fastighetsmässan MIPIM i Cannes. Han for dit tillsammans med Anders Almgren (S), Christer Wallin (M) och stadsbyggnadsdirektör Marcus Horning och Eva Dalman, projektchef för Brunnshög. Budgeten är i år 330 000. Det är nästan en halvering jämfört med tidigare år och visar att V:s mångåriga motstånd mot det hela har givit åtminstone något resultat. Det har funnits medborgarförslag och motstånd från FNL, SD och Fi, men S, M och Mp är inte de som ger sig så lätt.

Vår utsände

Man kunde möjligen tro att en dyr kommunal satsning som den här skulle redovisas på något sätt genom en reseberättelse och utvärdering eller en föredragning, men så sker tydligen inte. Men, tänkte vi på Veckobladet, nu har vi ju en utsänd, den skrivkunnige och flitige VB-skribenten Ulf Nymark som skulle kunna ge en livfull berättelse om hur det går till och en bedömning av om det är väl använda pengar. Kommer Mp även i fortsättningen stödja deltagande i evenemanget?

Men inga resebrev har nått VB. Möjligen kan man ursäkta det med att Mp ju har haft annat att tänka på sedan någon månad, Vi på VB ger emellertid inte upp, vi kan vänta till i höst. Eller kanske man kan hoppas att Mp antyder sitt ställningstagande inför nästa år under budgetdebatten? Det brukar ju sägas att några hundratusen är närmast felräkningspengar för kommunen. Men trogna våra småländska rötter bryr vi oss även om småsummor.

Trevlig sommar!

Efteråt (Särtryck ur VB nr 20 2075) av Gunnar Stensson

Vi tog inte klimathotet på allvar. Trots all kunskap och alla överenskommelser i FN och EU fick låt gå-politiken fortsätta. Finanskapitalet i USA, Europa, Ryssland och Kina förklarade den nödvändiga omställningen, och vi lät dem göra det. Jag skriver vi, fast jag menar de som levde före oss, under 2000-talets första decennier

Konsekvensen eller konsekvenserna blev de som förutsagts. Temperaturhöjning, ökenspridning, höjda havsnivåer, översvämningar och orkaner försvårade eller omöjliggjorde liv och samhällsordning i Latinamerika, Afrika, Sydeuropa och Sydostasien.

Folkvandringen från Syd till Nord var i full gång redan 2020. I Kanada, Nordeuropa och Sibirien fanns fortfarande stora glesbefolkade arealer. I tidigare obeboeliga områden på Grönland, i norra Kanada och norra Sibirien hade livsbetingelserna kortsiktigt förbättrats. Samtidigt ökade utsläppen av växthusgaser från den smältande tundran.

Konflikterna i samband med folkvandringen lyckades vi inte heller lösa. Vi byggde murar i stället för att anpassa systemen. Vi satsade på förstörelsevapen och avskräckning. Det började i Mellanöstern redan vid 2000-talets inledning och ledde något decennium senare bland annat till massdöden på Medelhavet. Sedan följde 2020- och 30-talens förödande krig och konflikter som påskyndade klimatförstörelsen och slösade bort återstående energiresurser.

Vi kan välja Sverige som exempel. Gränserna där stängdes 2015. Naturligtvis hade det genombyråkratiserade landet stora svårigheter att anpassa systemen till det ökade trycket från hundratusentals desperata människor utanför gränserna, men de ekonomiska resurserna var större än på de flesta andra håll och landet var glesbefolkat. Det fanns ekonomer som påpekade att en snabb ökning av invånarantalet skulle leda till ekonomisk tillväxt och en rimlig levnadsstandard efter en period av anpassning. De utgick naturligtvis från ett kortsiktigt perspektiv – den globala utvecklingen krävde åtgärder i en helt annan skala.

I stället ökade fientligheten mellan människor och mellan nationer. Sverige och Finland bildade ett främlingsfientligt block som vände alla taggarna utåt. Det kallades ”den nordiska igelkotten”. Levnadsvillkoren inom området försämrades år för år. Vi som bor här nu kan knappast föreställa oss levnadsstandarden 2016.

Samma blinda nationalism som ledde till Trumps och Putins diktaturer i USA och Ryssland gjorde sig bred även hos oss. Sverigedemokrater och Sannfinländare styr sedan årtionden utvecklingen i den nordiska igelkotten med våld och demagogi.

När jag söker i Veckobladet från den tiden – det har ju gått 59 år sedan dess – finner jag relativt få notiser om den globala miljökrisen, folkvandringen från Syd till Nord och de krig som rasade i Mellanöstern, krig i vilka jordens politiska och finansiella stormakter var engagerade. Kanske teg skribenterna eftersom de inte kunde se några lösningar.

Visst, Veckobladet var i början av 2000-talet ytterst provinsialt och nästan osynligt. Det engagerade sig främst i Lunds lokalpolitik och svensk inrikespolitik. Så varför titta på vad som stod i Veckobladet?

Jo, just för att litenheten och oberoendet gör Veckobladet till en spegling av medvetandet hos relativt informerade människor i en liten skånsk universitetsstad.

Litenheten och oberoendet är också förklaringen till att Veckobladet fortfarande existerar idag, 2075, hundra år efter starten, i motsats till Sydsvenskan och Arbetet. Och fortfarande finns det några idioter – i bemärkelsen självständiga individer – som agiterar och hoppas.

En bakterie kan orsaka en pandemi och en gnista kan tända en präriebrand, men ett frö kan växa till en skog.

Bäva mände vem?

Nedanstående text är lånad från facebook, det är ju där världen formas numera sägs det. Om miljöpartiet försvinner, blir då vänsterpartiet miljöparti på heltid? Intressant scenario men ännu intressantare är vem som då skall bära klasskampsfanan, antikapitalismen för att inte säga socialismens banér. Se där en sommarfråga som passar bra att tänka på i vilken hängmatta som helst.

red

Per Gahrton, den 7 juni kl 23:41

Det är fint att Åsa Romson blir halvt rehabiliterad, men varför genom en utrensningssaktion som nu skapar olust och tvivel i hela Miljöpartiet och åter ger partiet negativa rubriker om bisaker när man just lyckats ta sig ur ett delvis självförvållat moras genom en lyckad regeringsombildning som skulle leda till grön nystart? Jag fattar inte hur de ansvariga mp-ledarna tänker. Jag kunde skriva mycket om negativa effekter av överdrivna partipiskor etc, om behovet av mångfald i en riksdagsgrupp etc, om risken med överdrivna anpassnings- och lojalitetskrav. Men jag nöjer mig nu med en rent maktpolitisk-taktisk fråga till mp-ledningen: Hur i hela h-e ska man kunna återvinna förtroendet för att regerandet ska handla om att få igenom grön politik när man nu än en gång drar igång ett destruktivt persongräl som omgående får alla fiender av grön politik att vrida sig av hänskratt? Marginalen till utträde ur riksdagen är inte att leka med. Och en sak kan jag lova: Om man - inte för att man tagit strid om gröna ideer - utan för att man slafsar och inbördesbråkat om personfrågor - driver ut det parti ur riksdagen som jag tog initiativ till 1981, så kommer jag inte att rulla tummarna.

Som galärchefen sa; de ska inte få någon rast, bara ro! **av Stig Henriksson**

Fråga 2015/16:1334 Amerikanska B-52-plan på svenskt territorium under Baltops 2016
av Stig Henriksson (V)
till Försvarsminister Peter Hultqvist (S)

Just nu deltar amerikanska bombflygplan av modellen B-52 tillsammans med bland andra Sverige i den marina militärövningen Baltops 2016. Övningen leds av USA och Nato och pågår 3–18 juni. Den bedrivs till havs i Östersjön och på strandnära områden i Sverige, Finland och Polen.

Vänsterpartiet är mycket kritiskt till att denna övning sker på svenskt territorium. Vi ser det som ett led i Sveriges anpassning till Nato och menar att Sveriges alliansfrihet urholkas samtidigt som risken för spänningar och konfrontationer i vårt närområde ökar. Vi anser att regeringen bör säga nej till fler sådana övningar.

De amerikanska bombflygplan som deltar i Baltops 2016 är särskilt provocerande; de är en del av USA:s kärnvapentaktik, och planen är konstruerade för att kunna bära kärnvapen. Vänsterpartiet anser att Sverige ska ha en tydlig politik för kärnvapennedrustning, och att öva ihop med dessa plan rimmar illa med mål om nedrustning.

Försvarsministern har vid tidigare tillfällen hänvisat till att man utgår från att gästande stater följer svensk lag och hänvisat till lagen om kärnteknisk verksamhet (1984:3). Det finns dock ingen lag som innebär ett definitivt förbud mot kärnvapen i Sverige och den nämnda lagen rör enbart civil användning av kärnkraft. Vi vet också av erfarenhet att USA aldrig berättar huruvida deras farkoster bär på kärnvapenladdningar. Det räcker alltså inte med tysta antaganden.

Jag vill därför fråga försvarsminister Peter Hultqvist:

Har försvarsministern tagit några initiativ för att försäkra sig om att dessa B-52-plan inte bär kärnladdningar i samband med övningarna på svenskt territorium?

Restips

Du som skall ut och resa i sommar, kanske skall du till Dalarna. Då måste du hålla koll på Dalademokraten, en tidning som verkar ha en betydligt roligare ledarsida än vår egen Sydsvenska. Nedan följer två exempel från de senaste veckorna.
red

Socialistiska skolsystem i världen enligt Annie Lööf – se kartan här (1 juni)

När statsminister Stefan Löfven i söndagens partiledardebatt meddelade att han vill ändra dagens system som tillåter helt oreglerade vinstuttag i svensk skolverksamhet så kallade centerledaren Annie Lööf honom för



socialist. Eftersom Sverige som enda land tillåter oreglerade vinstuttag innebär det alltså att resten av världen, enligt Annie Lööf, har socialistiska skolsystem. Kartan ovan illustrerar.

Löfvens nya regering – Så hade den sett ut som fotbollsstartelva (25 maj)



Även om regeringsombildningen blev större än endast de två ministerplatser som stod tomma är det inte tal om någon förändrat spelidé – det är fortfarande ett stabilt 4-4-2-system Löfven ställer upp.

Målvakt:

Peter Hultqvist (försvarsminister) – Styr och ställer i försvaret. Stundtals svajig i luftrummet på ryska inlägg men spelet med fötterna på marken är stabilt.

Högerback:

Mikael Damberg (närings- och innovationsminister) – Regeringens spetsspelare på högerkanten.

Mittbackar:

Anders Ygeman (inrikesminister) – Stort utropstecken hittills. Har varit en trygg punkt i backlinjen men är också väldigt användbar framåt på krisliknande fasta situationer.

Ylva Johansson (arbetsmarknads- och etableringsminister) – Rutinerad med stor pondus, en informell ledare på planen.

Vänsterback:

Morgan Johansson (justitie- och migrationsminister) – Smidig slitvarg som visat stor arbetskapacitet.

Defensiv mittfältare:

Magdalena Andersson (finansminister) – Samlande roll, håller ihop laget.

Offensiv mittfältare:

Ibrahim Baylan (samordnings- och energiminister) – Verkar få en fri roll på mittfältet för att samordna offensiven. Viktigt uppdrag.

Vänsterytter:

Aida Hadzialic (gymnasie- och kunskapslyftsminister) – Har blommat ut under våren, kan bli en

innovativ kraft på vänsterkanten.

Högerytter:

Isabella Lövin (minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat) – Får ny roll, återstår att se hur hon använder den. Kan förhoppningsvis lobba in klimatfrågan i spelidén på allvar.

Anfallare:

Margot Wallström (utrikesminister) – Yvig stjärnspelare av internationell rang. Har dock fått lägga mycket fokus på det privata under senaste tiden.

Peter Eriksson (bostads- och digitaliseringsminister) – Rutinerad striker med nytt mandat "att bygga och bygga mycket". Inplockad för att ordna resultat.

Coach:

Stefan Löfven – Trots den lite större ombildningen måste ledarstilen fortfarande bedömas som relativt defensiv, Lagerbäckinspirerad.

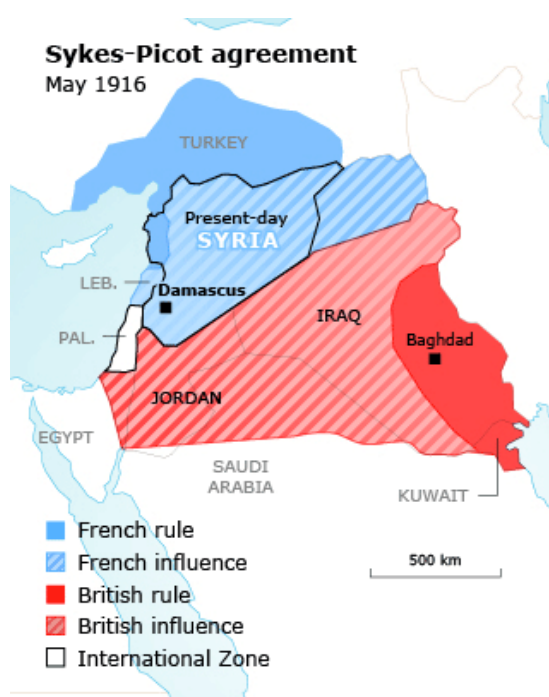
Avbytare:

Gustav Fridolin (utbildningsminister) – Talangen som inte toppat formen eller lyckats med att ta de steg som många hoppades att han skulle.

Låsta i bortförklaringar. Hur ska vi få en varaktig fred i Mellanöstern? av Staffan Lindberg & Per Olof Olofsson

Vad ska vi ta oss till för att göra motstånd och befria världen från den jihadistiska terrorn?

Under en lång rad av år har Västs politik i Mellanöstern laddat upp krutdurken. "Vi" har skapat och gett föda och näring åt ett missfoster som nu blivit ett fullvuxet monster som går till attack; i första hand inte mot "oss" utan istället mot andra sorters muslimer och etnisk-religiösa minoriteter i Mellanöstern.



Denna historia påbörjades av den europeiska kolonialismen och hölls sedan vid liv av den oljeimperialism, som söndrade och härskade. Det kraftfullaste medlet var att mobilisera religiösa krafter, som kunde användas som "vapen" mot arabnationalistiska självständighetsrörelser.

Den ödesdigra politiken har bestått av underkuvande, rovdrift på människor och natur och senare kontroll över diktaturer, olja och territorium. Statsbildningar utan hänsyn till etniska och religiösa skillnader, liksom militärkupper och invasioner, hör också till repertoaren.

Samtidigt som detta Väst skapade den ofria världen i Mellanöstern, växte demokratin genom folklig kamp i Väst. Den fria världen med dess demokrati och yttrandefrihet var ena sidan av ett globalt system där den andra sidan var just exploatering och förtryck.

Västerlandets kolonialism har i den arabiska världen blivit en helt central bild av USA och dess allierade. Man betraktar väst och USA som ett monster som under en lång tid underminerat och förstört en värld som innan västs intåg var blomstrande och rik. Denna syn ger väst skulden för nästan allt elände i Mellanöstern. Detta är en bild som till stor del är konstruerad, men detta utifrån en kärna av sanning.

Ny klasstruktur

Lika viktigt är att förstå att ekonomisk utveckling och social förändring nu sedan länge, trots alla gränser och murar, har trängt in i den arabiska världen liksom på andra håll. Där finns en utbildad medel- och arbetarklass knuten lika mycket till den internationella ekonomin som till inhemska statsapparater. Och dessa nya globalt uppkopplade skikt ser europeiska fri- och rättigheter som ett eftersträvarsvärt ideal

Samtidigt har det skett en stark urbanisering som ryckt upp bondeklassen med sina rötter. Av detta har det blivit en växande fattig och otrygg underklass. Parallellt växte också religiösa reformrörelser fram – försök att hantera den nya osäkra världen genom religiös väckelse med starkt konservativa drag. Rörelserna är den mest aktiva sociala kraften i form av brödraskap och andra grupperingar och står för hjälp till civilsamhället i de stater, där statliga institutioner inte alls räcker till för att utbilda och vårda folk. Men de har också en ideologi om en religiös stat för att förändra sina samhällen i önskad riktning.

Av detta har det blivit en veritabel krutdurk med motsättningar och inbyggda konflikter: Medel- och arbetarklasser som kräver demokrati och ekonomisk utveckling. Traditionalister som kräver en återgång till ett romantiserat, traditionellt och patriarkalt samhälle. Etniska och religiösa grupper som kräver inflytande. Diktaturer och regimer som försöker hålla alla dessa krafter nere med våldsam repression, ofta med militärt och ekonomiskt stöd från väst.

Den förlorade våren

När den arabiska våren kom var det demokratikrakterna som dominerade, men dessa överflyglades ganska snabbt av de religiösa traditionalisterna, vilket visar på den faktiska numerära och politiska maktfördelningen. Dessa islamiska rörelser håller hela den koloniala och imperialistiska nutidshistorien vid liv. Varje intervention eller ingrepp från väst tolkas i dessa termer. Diktaturerna som följde på kolonialmakternas tillbakadragande stöddes först av väst för att sedan bekämpas av väst. Förlorarna blev dödsfiender till väst och till varandra. Vanmakt är ordet både i Mellanöstern och hos de muslimer som hamnat längst ner som flyktingar i det socialt nedrustade väst.

Vanmakten har förvandlats till det monster som vi ser idag: Daesh står, som vi nu vet, för en rörelse som förbereder sig för denna världens undergång. De utvalda ska gå segrande fram i detta Armageddon. Inga kompromisser är möjliga. Daeshs brutala kamp på liv och död för sitt himmelrike kan framstå som ett förvirrat och förvridet krig, men den har en dragningskraft på

många av förlorarna i den brutala historia vi beskrivit ovan. Detta kan vi inte förneka. Vi ser den nu i termer av fullskaliga krig och terrordåd i Syrien och Irak liksom i Europa och delar av norra och mellersta Afrika.

Efter kriget

Vad vi också måste förstå är att Daesh är en mycket liten minoritet bland alla muslimska araber. Sekten kan och bör bekämpas polisiärt och militärt. Vi har inget val i den frågan.

För att vinna en varaktig fred efter kriget måste det till något helt annat. Både hos den överväldigande majoriteten, modernister såväl som traditionalister, finns i den arabiska och muslimska världen en resonemangsbotten som har benämnts som en bortförklaringskultur. Den tyske journalisten Bernd Ulrich karakteriserar denna i Die Zeit (8 okt 2015) ”Det är alltid Väst som är skuld, kolonialismen, imperialismen, Amerika, Israel, EU. Argumentet förgiftar araber och iranier, lamslår ambitioner ...”

När vi i väst slår ifrån oss mot dessa argument förstärks naturligtvis denna bortförklaring. Motsättningen fortplantar sig. Vi vägrar att se den historia som alltsedan det osmanska rikets fall bestått i att söndra och härska för att fortsätta vår kontroll över Mellanöstern.

IS är en parasit som får sin näring av den monsterbild som delas av stora delar av arabvärlden. Vi måste ge arabvärlden möjlighet att se monstrets vackra och ljusa baksida; den bild av humanitet och demokratiska fri- och rättigheter som också är en bild av väst med en kärna av sanning. Det enda vi kan göra för att undanröja detta avgörande hinder för dialog och samförstånd är genom att öppet erkänna västs historiska skuld för situationen i Mellanöstern. Detta är förutsättningen för en fungerande fredsprocess, hur svår den än ter sig.

Sveriges uppgift är inte att stå i den militära frontlinjen mot Daesh. Vi måste istället gå i spetsen för fredsdialogen och bekämpa Daesh med humanitära och diplomatiska medel. Svenska Afghanistankommitténs utbildning för flickor i Afghanistan är en förebild vad det gäller den humanitära sidan.

Alliansen mot Daesh är en allians med avgrundsdjupa sprickor. Sverige kan göra en diplomatisk insats genom att försöka överbrygga sådana sprickor. Kampen mot Daesh försvagas för tillfället mycket allvarligt av striderna mellan kurderna och turkiska staten. Om det mäklars fred mellan turkiska staten och kurderna och Turkiet på allvar tar upp kampen mot Daesh skulle Daesh snabbt bli utträngda ur Syrien. Sverige har goda relationer till dessa parter och kan göra en avgörande insats.

En human och framåtsyftande flyktingpolitik är också en viktig del av en sådan fredsdialog. Vi måste helt enkelt skapa ett inkluderande samhälle där både muslimska och andra minoriteter från Mellanöstern känner sig välkomna som fullvärdiga medlemmar både socialt och kulturellt. Detta kan ge ringar på vattnet i hela Mellanöstern.

66 år i skolan 20. 1969-73: 1. Ulrikedal, Lund av Den gamle

Karl Marx, Kapitalet, översättning Ivan Bohman, inledning Bo Gustafsson. Bo Cavefors Bokförlag. Första upplagan februari 1969. På försättsbladet en dedikation till Karin och mig samt datum 9. 6. 1969. Och några namn på elever och kollegor. Det var avskedet från Framnäs, Öjebyn och Norrbotten.

Karin och jag besökte Lund under sommaren för att ordna vårt boende. Ville vi bo på Magistratsvägen eller Skarpskyttevägen? Nej. Det var långt utanför stan. Hela stadsdelen låg

livlös i sommarsolen. Vi bestämde oss för Ulrikedal i södra Lund. Den kringbyggda gården med familjelägenheter tilltalade oss. Så blev det.

En långväga flytt innebär en förlust, av vänner, sociala sammanhang, relationer. Man börjar från noll. Det var 13 år sedan jag lämnade Lund.

För Martin var det mer omvälvande. Han var åtta och skulle börja i andra klass. Han lämnade fröken, vännerna och klasskamraterna. Nu skulle han börja i Vegaskolan. Han skulle nog klara det. Nu hade vi en grundskola med enhetlig läroplan i hela landet. Han skulle känna igen sig.

Skolan började en vecka tidigare än universitetet, och vi fick inte flytta in i Ulrikedal förrän den 1 september. Martin och jag måste resa i förväg till Lund. Vi lånade Brittass och Nisses rum i Smålands nation. Det nybyggda höghuset var ganska likt elevbostadshuset i Framnäs. Större förstås. Vi gick omkring på Lunds ännu sommartomma gator. Det var som att gå bland kulisser. Grand, Klostergatan, stortorget, rådhuset, domkyrkan, Lundagård, AF. Det såg exakt ut som Lund. Vi gick på en Kalle Anka film i biografen Regina på baksidan av Grand.

Mitt fokus var klart. Jag skulle gå in i FNL-rörelsen och jag skulle studera ekonomisk historia. Jag hade ju hållit på med *Kapitalet* hela sommaren. Dessutom måste jag läsa kulturgeografi som jag ju fick betalt för att göra. Det finns fotobezis för att jag gjorde det. Sydsvenskan (tror jag) publicerade ett foto av den överfulla föreläsningssal där alla vi som skulle komplettera vår lärarkompetens med kulturgeografi hade samlats. Ämnet visade sig vara ett utomordentligt intressant med perspektiv på stadsbyggnad, ekonomi, spridningseffekter och stadsplanering.

I början av september deltog vi i höstens första Vietnam-demonstration. Den var en hyllning till befrielseledaren Ho Chi Minh som nyss avlidit. Ho, Ho, Ho Chi Minh! Under uppställningen utanför AF träffade vi Anna-Klara och Johan. Deras lille son låg i en barnvagn. Träden i Lundagård var helt gröna och genomlysta av kvällssolen. När vi gick förbi konditori Lundagård rusade Anna-Klaras mor in i tåget och tog barnvagnen. På Stortorget höll någon ett tal och vi sjöng Befria Södern till ackompanjemang av ett dragspel.

Lunds FNL-grupp var en sträng och militant organisation 1969. Man kvalificerade sig för medlemskap genom att gå igenom en studiecirkel och varje vecka ställa upp på två timmars ”basarbete”, dvs oftast bössinsamling till pg 400499 och försäljning av Vietnambulletinen, vilket fungerade som en sorts enmansdemonstration.

Studiecirkeln varade några veckor och hölls på sjunde våningen i skatteskrapan vid Karhögs torg. Den bestod dels av lite fakta om Vietnamkriget och dels av teori som byggde på Lenins Imperialismen som kapitalismens högsta stadium. Studieförbundet administrerade cirkeln eftersom ABF vägrade att ha med FNL-grupperna att göra.

Vietnambulletinen sålde jag de första månaderna i Klostergårdens centrum i konkurrens med försäljare av Gnistan och Ny Dag. Efter några månader flyttade jag till Knut den stores torg, där jag stod utanför systemet 16 till 18. Det var ofta kö ända ut på gatan. Lördagar var butiken stängd.

FNL-grupp Söder hade möten i en samlingssal i Parentesen intill Ulrikedal. Ganska snart kom jag in i styrelsen för Lunds FNL-grupp som representant för Söder. Styrelsen hade fram till 1975 sina sammanträden i en lokal högst upp i AF-borgen. Varje höst och vår genomfördes en Vietnam-vecka med föreläsningar, debatter och olika kulturarrangemang. Den stora sånggruppen som så småningom fick namnet *Giai Phong* arbetade fram egna program. Lunds FNL-grupp var en av de största i Sverige. De flesta medlemmarna var studenter i 20-årsåldern. Jag var 36 och tillhörde en äldre generation. En generation vars flertal höll fast vid föreställningen om det goda USA.

Jag hade ett par syskon i Lund vid den här tiden, Erland som bodde i Socionomhuset på Klostergården med sin familj och var med i vpk och Britta som studerade teologi, kämpade för kvinnopräster som far och arbetade för abbé Pierres Emmaus som många år hade sitt svenska centrum i Björkå i vår hemsocken.

De hade varit studenter i Lund ett par år och bland annat deltagit i den pacifistiska rörelsen mot värnplikt och demonstrerat under parollen ”Vägra värnplikt – vägra döda!”

Eftersom värnplikten var lagstadgad betraktades parollen som uppvigling. Jan Myrdal kom då på lösningen att förvandla den till ett infinitivpåstående: ”Att vägra värnplikt – att vägra döda”.

Demonstrationerna hade mötts av ridande polis. Jag tror Britta också deltog i ockupationen av Wieselgrenshuset, där ABF nu finns. De var främmande för FNL-gruppens disciplin och stöd till den väpnade kampen. De hade svårt för att sjunga: ”Till vapen vi i sorg och vrede går. Ett enat folk bakom gevären står.”

Jag som varit barn i en annan tid och senare gjort värnplikten hade svårt att förstå deras attityd. Men vi var alla emot USA:s krig och vänstern hade ju flera politiska mål utöver kampen mot Imperialismen.

66 år i skolan 1 - 20 (De första 23 åren) av Den gamle

Vill du läsa alla vårens 20 avsnitt i ett sammanhang?

Ladda ner dom [här](#).

VECKOBLADET

66 år i skolan av Den gamle

Publicerad i Veckobladet 2016 nummer 2 - 21 (forts. följer)

DEL - 1:
SMÅSKOLAN 1949 TILL 1942

När jag påbörjade gossen söde på väg till Övergårdsskolan i Växjö hade jag en potatis och en julgransgren i min grå ryggseck för det hade fröken sagt att vi skulle ta med oss. Helt hette Ögge Klingmark. Senfärdig hade valen lina eller potatis, men fröken hade några extra potatisar. Linsen var ransonerad, så per barn. Sedan gjorde vi ljusstakar av potatisarna och väppte in dem i röta knippapp. De blev mycket fina. Någon mörten var det litet och då satte vi lina i alla potatisstakarna. Klockan var kvart över åtta och det var mörkt ute. Vi stände linsen och spöng en julsting och fröken spelade på orgeln. Jag var spjå och gick i första klass. Vi läste oss lina och skrev. Att skriva med blyck var svårt. Stilleman spottade. En gång valde jag bläckhornet över skrivboken och läsboken. När läskornen var slut utvalde vi av våra pennor med pennoröskast av ryggen vi la dem i slaskboken penstreck och utvalde locket. En augendag när vi just hade börjat i andra klass tog fröken ut hela klassen i midgårdens utvalde den rida skuldhorn. Sedan sken det var sommar lina. Vi fick var sin årsblomma. Vi pluckade fruktigt när blomman och fröken läste oss blomman delar. De stora bladen är vingarna, så hett. Och här har vi katten. Om vi öppnar den här vi skildrar och puzlar. När blomman har visat fröken lina den till en årtal. Det finns bin och fjärilar.

Det var krig i världen. Tydskarna höll på att ta Ryssland. Finerna var med tyskarna. Vi hade en typ. Enkelt fika i klassen. Helt hett Kertu.

DEL - 2
FOLKSKOLAN 1942 TILL 1944

Fröken Klingmark lärde mig att skriva klasskamrat om lina och skriv. Vi (jag och min syster) gjorde klasskamrat om lina. Vi rade och malfade dem: rida valen och blå kammor. Vi lade hett never som SMÖR-BORR. Jag kunde lina och skriva – fjärliga – på ett stycke ändade lina och skriva. Det var en lina som hade en stor skida i ena änden och början av sommarlinsen i Ögby kyrka (för var priset så det var inte ovanligt att jag befann mig där).

Jag hade tröt på sommarlinsen

sen vid präskolans, 474, och släp-
8 upp ett par poler i präskolans, EEN-
BLONSTERTID. NU! KOMMER.
Den hade vi spjått på skolevningarna
on och dessförinnan lina oss utantill.
Uppskriften på, har var det med
den? Ja, när orgeln började spela och
jag sig ner i präskolans, så jag hela
seston, som en vinsten, alla de evens-
liga, men i sammanhangen väckande,
orden: rakas, hett och fling, grå-
da, grå, blå, vitarna, slarna, återfin.
Orden var inte bekant för oss barn.
utan varje and var en bild, en tecken, och
alla tecknen fanns samtidigt. Jag har ofta
starkt på klassiska barn som måste lina
sig flera timmar tecken. Det här var sam-
ma sak. Varje ord – en tecken. Det gick,
bekant för oss, upp en lina för mig. Jag
läste på ett nytt sätt. Jag gennodet av en
stark klenda, jag hade passerat en grina.
Den sommaren läste jag Robins-
son Kertu och Trygga Kertu, ut-
givet och starkt förklarade av
Svensk Litteraturslags Brägl, Saga.
Sändskolan var slut. Det var dags
att börja i folkskolan. Vi fick en
ny fröken som kallades Bella Ka-
Klassen
Innan jag går in på vad som hände i klass-
rummet måste jag berätta om vår lina
och vad vi hade för oss på raster och frid
viden ner på Öster kring Stigabergens
Fyllerydsdansen när vi var nio och tio år.
Några individer i vår klass: Lili-Ög-
ge, Lili Eriksson, Ragnar, Ögge Persson,
Ingri, Birgitta Berberg, Petter Bergman,
Elinor, Lili, Ulla, Rita och Sören.
Janis från Letland, Max Mousson och
Kertu var nya. Det fanns fröken Riet.
Max Mousson var fröken
och det gjorde jag med. Vi brukade lina
fröken. Jag blev mycket fröken
när en som sa att jag skulle älska mig så
jag inte blev fröken. Annars brukade de
vissa inte lägga sig i vad vi gjorde.
Vi var alla spjå. Jag till sex verket
någon för skolevningarna på spjå-
vagnhuset. Sedan blev det min och är
yngre bror var. Flera klasskamrater råkade
ut för demarna. Vi hade minslagen
glöget fröken för oss. Ögge hade min
med eter och eperodet. Lili hade hett
barnfröken. Han hettade och hade
en välsättning till vad för ett ena ben.
Annars var det trygt på Öster, skolan
ingen trafik. En gång när en blaskpats
klode en lina spjått från vagnen där
de utverkades älska jag med, ramlade av
och fick det ena vägnshuset över mig. Det
var den enda trafikolycka jag kände till.
Flora av pekarna brukade ha sticksvan
med sig till skolan. Jag med. På rasterna
gjorde vi knivkastar på samma sätt som
fröken brukade ”tydskan” (som betyd av
sex ransoner: städa bollen på handskat,
betrot, bakom ryggen, under vagnen osv).
När man spelade kniv gillade det att få
kraven att ställa sig i marken. En flathand,
två ryggband, tre bevar, fyra vagnar osv.
Vi spelade också kniv om riket. Att en-
dva en halv krive att man sakt kni-
ven fem gånger. För en å krivdes tio. En
gång slog man kniv i en sten och betros av.
Krivarna användes också när vi skole-
te gita piblagar av enstör i Fyller-
rydningen eller kyrkan till slaghel-
lar. Vi fick gamla cykelhjul på en
vagnstod. Piblagar och slaghel-
lar skulle användas i kriget mot norrmän-
arna. Men det blev aldrig något slag.
Vi gjorde pipor av utvalde kni-
pappor med skaff av ranta handkex
och rikte vinerna. Bland hätt-
de vi en frisp och stoppade i pipan.
Vi samlade pappershjul på ryggens-
vagnstod. Man fyllde hylsan med
tindstakar från tändstickor, knackade
igen den, ställde den på en flaska och
knackade den med en smörbening. Då
exploderade den med en skarp smäll.
På en av våra lekplåtar, ”tind”, som
under ett par år användes som potatis-
stak, grävde bevararna ner en skydd-
rum som bestod av en cement med
vika 4 meters diameter och två välför-
kar att sitta på. Det användes såsom en
staka gång i samband med flykten.
1944 gjorde vi fälskämor av fyrkan-
tiga vita bomullstyggar. Vi hade gam-
men i hett och hade en sten som
tryckt. Sedan verk man älska den och
knackade upp den så högt man kunde.
De seglade ner som rikiga fälskämor.
Vi gjorde drakar av gamla sockar och
flög med dem på Stigaberg, där
gamla avrättningen, där spjått
glades. Det var en cände med papper-